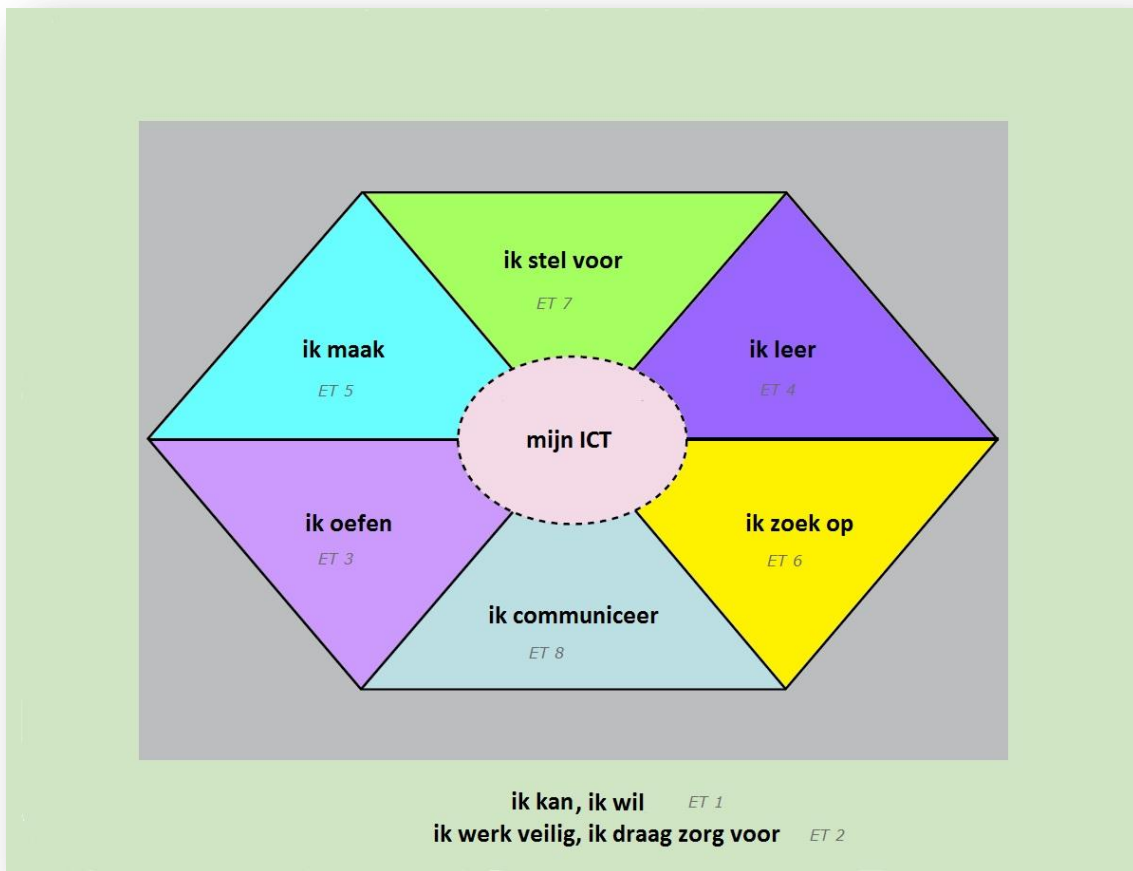

Vertaalde ET ICT

ET 1: ik wil, ik kan

- ✘ Ik kan hulp vragen.
- ✘ Ik durf iets uitproberen.
- ✘ Ik vind het fijn om de computer te gebruiken.
- ✘ Ik kan de helpfunctie gebruiken.
- ✘ Ik kan zelf uitzoeken hoe iets werkt.
- ✘ Ik kan andere leerlingen helpen.

ET 2: Ik werk veilig, ik draag zorg voor

- ✘ Ik kan de computer veilig aan en uitzetten.
- ✘ Ik houd mij aan de afspraken voor ICT.
- ✘ Ik verzorg mijn houding aan de computer.

- ✘ Ik gebruik ICT met respect voor anderen.
- ✘ Ik geef persoonlijke informatie van mezelf en van anderen niet door.
- ✘ Ik herken niet voor mij bestemde informatie.
- ✘ Ik herken onbetrouwbare informatie.
- ✘ ...

ET 3: ik oefen

- ✘ Ik oefen zelfstandig.
- ✘ Ik gebruik een stappenplan om mijn oefeningen te maken.
- ✘ Ik werk mijn oefening helemaal af.
- ✘ Ik blik terug op de oefeningen die ik gemaakt heb.
- ✘ Ik hou vol tot ik klaar ben met de opdracht.
- ✘ ...

ET 4: Ik leer

- ✘ Ik werk met een webquest.
- ✘ Ik neem zelfstandig een elektronisch leerpakket door.
- ✘ Ik maak een mindmap en gebruik die om beter te studeren.
- ✘ Ik maak een tabel en gebruik die om informatie te interpreteren en te studeren.
- ✘ ...

ET 5: Ik maak

- ✘ Ik maak een tekst.
- ✘ Ik kies gepaste opmaak voor een tekst.
- ✘ Ik illustreer een tekst.
- ✘ Ik ontwerp een wenskaart, affiche, tekening.
- ✘ Ik maak een presentatie.
- ✘ Ik maak een filmpje.
- ✘ Ik bewerk afbeeldingen en foto's.
- ✘ ...

ET 6: Ik zoek op, ik informeer me

- ✘ Ik zoek informatie op het internet.
- ✘ Ik kies goede zoekwoorden.
- ✘ Via een zoekmachine vind ik de website die ik nodig heb.
- ✘ Uit een filmpje, een pagina of een voorstelling haal ik de informatie die ik nodig heb.
- ✘ Ik bewaar informatie op de computer en ik kan die informatie terugvinden.
- ✘ ...

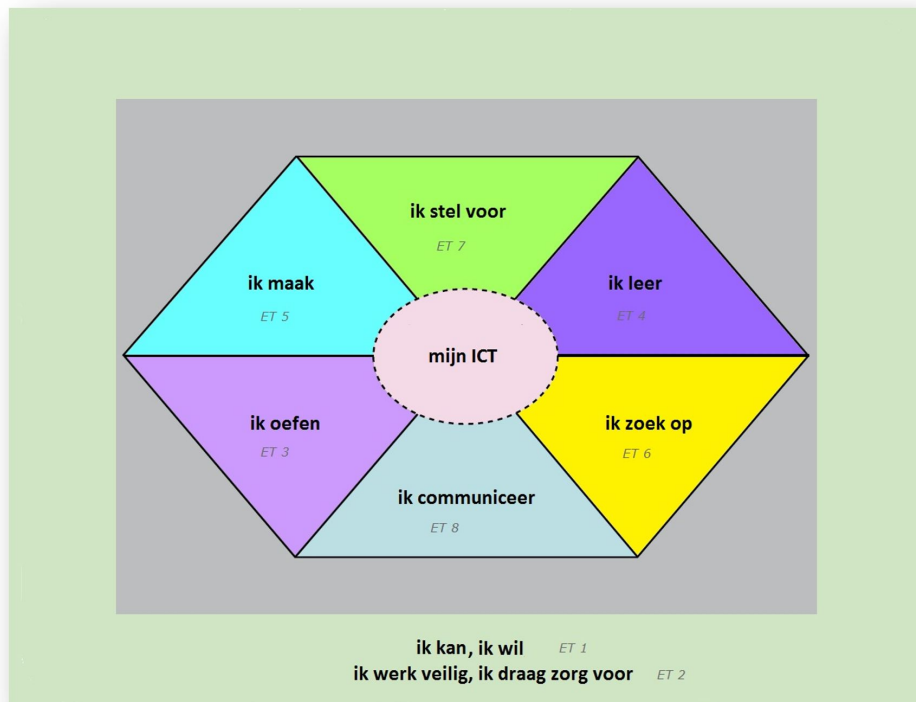
ET 7: Ik stel voor

- ✘ Ik geef duidelijk informatie bij een foto, een filmpje, een website, ...
- ✘ Ik geef een spreekbeurt aan de hand van een voorstelling.
- ✘ Ik publiceer een artikel op de schoolwebsite of het klasblog.
- ✘ Ik maak een schoolkrant.
- ✘ Ik maak een affiche.
- ✘ ...

ET 8: Ik communiceer

- ✘ Ik lees berichten die voor mij bestemd zijn.
- ✘ Ik verstuur berichten en pas mijn stijl aan aan de ontvanger.
- ✘ Ik verstuur en lees bijlagen.
- ✘ Ik beantwoord berichten.
- ✘ Als ik chat, e-mail, gsm of ... dan houd ik me aan de regels.
- ✘ ...

Eindtermen ICT

1. Ik kan, ik wil

De leerlingen hebben een positieve houding tegenover ICT en zijn bereid ICT te gebruiken ter ondersteuning van hun leren.

2. Ik werk veilig, ik draag zorg voor

De leerlingen gebruiken ICT op een veilige, verantwoorde en doelmatige manier.

3. Ik maak

De leerlingen kunnen zelfstandig oefenen in een door ICT ondersteunde leeromgeving.

4. Ik leer

De leerlingen kunnen zelfstandig leren in een door ICT ondersteunde leeromgeving.

5. Ik oefen

De leerlingen kunnen ICT gebruiken om eigen ideeën creatief vorm te geven.

6. Ik zoek op

De leerlingen kunnen met behulp van ICT voor hen bestemde digitale informatie opzoeken, verwerken en bewaren.

7. Ik stel voor

De leerlingen kunnen ICT gebruiken bij het voorstellen van informatie aan anderen.

8. Ik communiceer

De leerlingen kunnen ICT gebruiken om op een veilige, verantwoorde en doelmatige manier te communiceren.

Informatie bij de ICT eindtermen

1. De leerlingen hebben een positieve houding tegenover ICT en zijn bereid ICT te gebruiken ter ondersteuning van hun leren.
  - Positieve houding
  - Bereidheid om ICT te gebruiken als middel om te leren

  - Aandacht voor kinderen die thuis niet de mogelijkheden hebben
  - Compenserende rol voor kinderen met beperkingen
  - Vaardigheden en attitudes die bij thuisgebruik minder verworven worden
2. De leerlingen gebruiken ICT op een veilige, verantwoorde en doelmatige manier.
  - Veilig
    - Alert zijn voor schadelijke en discriminerende inhoud, virussen, spam, pop-up
    - Geen vertrouwelijke info doorgeven aan derden
    - Reflex aankweken om dubieuze berichten en ongewone inhoud te melden
  - Verantwoord
    - Zorg voor hard- en software
    - Niet elk document printen, afspraken voor downloaden en kopiëren respecteren
    - Zorg voor zichzelf: ergonomisch verantwoord gebruik
  - Doelmatig
    - Staan de middelen in verhouding tot het doel
    - ICT-gebruik kritisch overdenken
    - Steeds het doel voor ogen houden bij het werken met ICT
    - ICT enkel gebruiken waar het zinvol is
    - Tijd van het ICT-gebruik realistische inschatten en bewaken
3. De leerlingen kunnen zelfstandig oefenen in een door ICT ondersteunde leeromgeving.
  - Oefenmogelijkheden na het verwerven van nieuwe leerstof
  - Computer als hulpmiddel, meerwaarde van ICT:
    - Variatie in de oefenvormen
    - Inspelen op leerstijlen
    - Differentiatie op vlak van tempo en niveau
    - Geïndividualiseerde feedback
    - Tijds winst bij evaluatie
4. De leerlingen kunnen zelfstandig leren in een door ICT ondersteunde leeromgeving.
  - Nieuwe leerstof verwerven waarbij de computer de rol van de leraar overneemt
  - Leerling wordt stap voor stap naar sites geleid waar informatie te vinden is, leerling krijgt gerichte opdrachten om de informatie te verwerken
  - Simulatie ahv educatief programma, leerling trekt conclusies
  - Open leercentrum (secundair onderwijs)
5. De leerlingen kunnen ICT gebruiken om eigen ideeën creatief vorm te geven.
  - Creatief omgaan met beelden, woorden, klank
  - Vbn: attractieve affiche, menukaart, zelfgemaakte teksten illustreren, elektronische collage, digitale foto's, Elementaire mogelijkheden van tekst-, beeld- en tekenprogramma's gebruiken

6. De leerlingen kunnen met behulp van ICT voor hen bestemde digitale informatie opzoeken, verwerken en bewaren.

Zoeken

- Elektronische bibliotheek raadplegen op CD-rom, schoolserver, internet
- Elektronische woordenboeken, encyclopedieën raadplegen
- Leerkracht kan platform afbakenen met geschikte informatie
- Zoekrobots speciaal voor onderwijs ontworpen

Verwerken

- bepalen wat interessant is in het kader van hun opdracht
- informatie gebruiken om oplossing te geven voor vragen en opdrachten
- informatie ordenen en aan anderen presenteren onder een andere vorm (grafiek, schema, affiche, ...)

7. De leerlingen kunnen ICT gebruiken bij het voorstellen van informatie aan anderen.

Informatie meedelen of tonen aan anderen met behulp van multimedia

Vertellen ahv elektronische foto's, spreekbeurt ondersteund door elektronische beelden

Het genereren van deze elektronische info (zie 4 creatief vormgeven en 5 verwerken)

Het gaat hier echt om het voorstellen aan anderen (niet om het maken van de presentatie)

8. De leerlingen kunnen ICT gebruiken om op een veilige, verantwoorde en doelmatige manier te communiceren.

Communiceren

- ICT kunnen gebruiken om informatie te geven of te vragen aan derden

- Afspraken maken via sms en email

- Elektronische documenten meesturen met email

- Contacten leggen en informatie verzamelen voor een studiebezoek

- Live chatten, internetfora, blogging

Veilig

- Omgaan met conventies en regels die op het net gelden (netiquette)

Doelmatig

- Beste communicatiemiddel kiezen in functie van het doel (SO)

FAQ eindtermen ICT

Antwoorden van de onderwijsadministratie op veelgestelde vragen over eindtermen ICT

- [Waarom moeten nieuwe eindtermen ICT ingevoerd worden?](#)
- [Welke zijn de nieuwe vakoverschrijdende ET ICT?](#)
- [Waarom vakoverschrijdende en geen vakgebonden eindtermen voor ICT?](#)
- [Waarom zijn er geen technische of instrumentele vaardigheden?](#)
- [Hoe worden de ICT-vaardigheden gecertificeerd?](#)
- [Hoe stroken de nieuwe vakoverschrijdende eindtermen met het ECDL of het vergelijkbare VIA-attest?](#)
- [Wanneer zijn de ET van kracht en wordt er een inlooperperiode voorzien voor de scholen?](#)
- [Moet het kleuteronderwijs ook ICT invoeren vanaf 1 september 2007?](#)
- [Moeten scholen over een eigen ICT-beleidsplan beschikken?](#)
- [Waar kan ik nascholing volgen over ICT-visie-ontwikkeling en de invoering van eindtermen ICT?](#)
- [Hoe zullen scholen ondersteund worden bij de invoering van de eindtermen?](#)
- [Hoe past de invoering van nieuwe eindtermen ICT in de plannen voor de evaluatie van de eindtermen?](#)

Waarom moeten nieuwe eindtermen ICT ingevoerd worden?

ICT is een vernieuwing die van onderuit is gestart. Dat leidde van bij het begin tot grote verschillen binnen scholen en tussen scholen onderling. Na verloop van tijd werd computergebruik steeds sterker ondersteund en aangemoedigd door de overheid, de begeleiding, de inspectie.

Het gebrek aan een richtinggevend kader dat duidelijk maakt wat er precies van scholen verwacht wordt op vlak van ICT zorgt echter voor een aantal belangrijke knelpunten:

- onzekerheid over wat kinderen wel en niet moeten leren over/met/door de computer,
- veel diversiteit zowel qua aanpak als qua inhoud van ICT-vorming (leren typen, applicatieprogramma's aanleren, ...),
- een risico op ongelijke kansen voor kinderen,
- verwarring tussen vakoverschrijdende ICT-integratie en vakgerichte informaticaopleiding,
- een zeer ongelijke beginsituatie bij de start van het secundair onderwijs,
- onmogelijkheid voor lerarenopleiding om ICT-gebruik in onderwijs te introduceren,
- een afwachtende houding in de sector van de educatieve uitgeverijen,
- beperkte mogelijkheden voor de inspectie om een formele houding t.a.v. ICT-gebruik aan te nemen.

De maatschappelijke context vraagt dus een specifieke invulling van ICT-competentie en de invoering van ICT-eindtermen en ontwikkelingsdoelen moeten een antwoord op deze maatschappelijke vraag bieden. Ze schetsen de contouren van wat van de scholen verwacht wordt op vlak van ICT. De invoering van eindtermen zorgt echter niet voor een uniformisering van wat er in scholen zal gebeuren met ICT. Het is immers aan de school om ICT een plaats te geven die kadert binnen de eigen visie op goed onderwijs, zoals vastgelegd in haar schoolwerkplan en het pedagogisch project.

Welke zijn de nieuwe vakoverschrijdende ET ICT?

De voor het onderwijs ontwikkelde vakoverschrijdende ICT-eindtermen zijn:

Voor het gewoon basisonderwijs en voor het buitengewoon basisonderwijs, types 1, 2, 7, 8:

1. De leerlingen hebben een positieve houding tegenover ICT en zijn bereid ICT te gebruiken om hen te ondersteunen bij het leren.
2. De leerlingen gebruiken ICT op een veilige, verantwoorde en doelmatige manier.
3. De leerlingen kunnen zelfstandig oefenen in een door ICT ondersteunde leeromgeving.
4. De leerlingen kunnen zelfstandig leren in een door ICT ondersteunde leeromgeving.
5. De leerlingen kunnen ICT gebruiken om eigen ideeën creatief vorm te geven.
6. De leerlingen kunnen met behulp van ICT (voor hen bestemde) digitale informatie opzoeken, verwerken en bewaren.
7. De leerlingen kunnen ICT gebruiken bij het voorstellen van informatie aan anderen.

8. De leerlingen kunnen ICT gebruiken om op een veilige, verantwoorde en doelmatige manier te communiceren.

Voor het secundair onderwijs A- en B-stroom, en BUSO OV3:

Voor deze doelgroep gelden ook die voor het basisonderwijs, maar er werden 2 eindtermen toegevoegd:

9. De leerlingen kunnen afhankelijk van het te bereiken doel adequaat kiezen uit verschillende ICT-toepassingen.
10. De leerlingen zijn bereid hun handelen bij te sturen na reflectie over het eigen en elkaars ICT-gebruik.

Meer uitleg per eindterm kan je vinden op: <http://www.ond.vlaanderen.be/dvo/basisonderwijs/lager/uitgangspunten/ict.htm>

Waarom vakoverschrijdende en geen vakgebonden eindtermen voor ICT?

Door de keuze voor leergebied-/vakoverschrijdende eindtermen is het nadrukkelijk niet de bedoeling om er een apart vak van te maken in de basisvorming. ICT biedt kansen binnen alle vakken en leergebieden. Door ICT te gebruiken in diverse contexten wordt de transfer en de wendbaarheid van de geleerde vaardigheden bevorderd, dat verhoogt het competentiegehalte ervan bij de leerlingen. De eindtermen/ ontwikkelingsdoelen doen echter geen uitspraak hoe en in welke vakken of leergebieden ICT moet geïntegreerd worden. Het is aan de school om daar afspraken rond te maken. Een strategische en planmatige aanpak van het ICT-beleid zorgt voor een geleidelijke en doelmatige integratie van ICT in het onderwijsaanbod.

Vanaf de tweede graad van het secundair onderwijs wordt het ICT-gebruik meer gespecificeerd naargelang, het vak, de onderwijsvorm en het onderwijsniveau. De vakspecifieke eindtermen voor de 2e en derde graad bevatten reeds specifieke ICT-elementen.

Enkele voorbeelden uit de tweede graad (aso, kso, tso):

- **Geschiedenis**
Et ASO 15 – Et KSO/TSO 13 tekstuele, auditieve, visuele, audiovisuele en **multimediale informatie** ordenen op basis van de criteria historische bron of historiografisch materiaal, met vermelding van de referentie.
- **Engels/Frans**
Et ASO 15 - KSO/TSO 14 communicatiestrategieën aanwenden. Dit betekent dat ze: doelmatig traditionele en **elektronische hulpbronnen en gegevensbestanden** kunnen raadplegen.
- **Chemie**
Et C2 chemische informatie in gedrukte bronnen en langs elektronische weg opzoeken en gebruiken.
- **Nederlands**
Luisteren Et ASO/KSO/TSO 3 op structurerend niveau luisteren naar tekstsoorten bestemd voor een onbekend publiek. Het betreft tekstsoorten zoals ...aangeboden via diverse media en multimediale informatiedragers.
- **Wiskunde**
Et ASO 5 – Et KSO/TSO 12 : gebruiken informatie- en communicatietechnologie om wiskundige informatie te verwerken, bewerkingen uit te voeren of wiskundige problemen te onderzoeken.

Waarom zijn er geen technische of instrumentele vaardigheden?

Het spreekt voor zich dat de voorgestelde eindtermen ook achterliggende kennis en vaardigheden van technische en instrumentele aard vereisen. Er is voor gekozen om die niet als eindtermen te formuleren, omdat (1) ze **geen doel op zich** zijn en (2) om **te voorkomen dat het onderwijs zich zou richten op of beperken tot het gradueel aanleren en evalueren van specifieke softwareprogramma's**. De voorgestelde eindtermen kunnen voldoende instrumentele vaardigheid bij leerlingen opleveren, op voorwaarde dat ze op een kwalitatieve en kwantitatieve wijze worden geïntegreerd in de dagelijkse leeromgeving.

Een eindterm 'de kinderen kunnen de apparatuur hanteren' is eigenlijk overbodig, want hij zit impliciet vervat in de andere doelen. Hoe zouden kinderen kunnen omgaan met informatie, oefenen, leren, communiceren ... met ICT zonder dat zij de apparatuur kunnen hanteren? Een dergelijke algemene formulering heeft dus eigenlijk geen zin en een meer concrete invulling kan enkel leiden tot grenzeloze opsommingen van vaardigheden, die bovendien snel achterhaald zullen zijn door de onvoorspelbare ontwikkeling van de nieuwe technologie.

Bovendien willen we absoluut voorkomen dat leerlingen afgerekend worden op zuiver instrumentele of procedurele vaardigheden. Er kan geëvalueerd worden op basis van de eindtermen, dus nagaan of ze erin slagen adequaat te oefenen, te leren, te communiceren, ... met ICT, en dat binnen de bestaande leergebieden. Als dat goed lukt blijken de randvoorwaarden meteen voldoende beheerst.

Bij het nastreven van de ICT-doelen blijken de kinderen overigens vlot de nodige praktische instrumentele vaardigheid op te pikken. Kinderen zijn nu eenmaal vaardig in het omgaan met apparatuur, ze hebben echt geen handleiding nodig bij hun hun nieuwe gsm, hun iPod, mp3-speler, Nintendo of Gameboy. De ervaring leert trouwens dat dergelijke kennis enkel zinvol en accuraat is (en onthouden wordt) wanneer ze geleerd wordt al doende, dus in de context van het leren omgaan met informatie, het leren communiceren, het leren voorstellen, enz. Kinderen zullen ook leren van elkaar. Voldoende intensiteit van computerintegratie en een hoge kwaliteit van de gebruikte ICT-leermiddelen moeten een voldoende basis opleveren voor iedereen. We hoeven ons dus echt geen zorgen te maken over de vraag of iedereen nu wel alle knepen van dit of dat programma onder de knie heeft.

Hoe worden de ICT-vaardigheden gecertificeerd?

Uitsluitend via de gewone certificeringskanalen in het leerplichtonderwijs. M.a.w, naast het getuigschrift BaO, het diploma secundair onderwijs (ASO, KSO, TSO) of het studiegetuigschrift (BSO) is er geen afzonderlijk attest om te certificeren dat leerlingen uit het leerplichtonderwijs de ICT-competenties verworven hebben.

Hoe stroken de nieuwe vakoverschrijdende eindtermen met het ECDL of het vergelijkbare VIA-attest?

Er is omwille van de volgende redenen geen rol weggelegd voor ECDL in het leerplichtonderwijs:

- ECDL en VIA zijn voornamelijk technisch-instrumenteel van aard en zijn zowel concreter als inhoudelijk beperkter dan de hier voorgestelde eindtermen. Zij focussen op eerder op informatica-aspecten: kennis van ICT als doel op zichzelf. De eindtermen kiezen voor een functionele aanpak van ICT als middel om competentier te leren, te oefenen, om te gaan met informatie, te communiceren, enz. Inhoudelijk staan ECDL en VIA vrij ver af van de vakoverschrijdende eindtermen die hier worden voorgesteld.
- ECDL is als concept niet bedoeld voor een basisvorming in het leerplichtonderwijs, maar voor volwassenen in functie van arbeidsmarktkansen en internationale mobiliteit.
- ECDL voorziet in een extra certificaat, terwijl ik van mening ben dat het getuigschrift BO en het diploma SO garant moeten staan voor het bezitten van de basisvaardigheden ICT. Een extra certificering is daarbij echt niet nodig.

Wanneer zijn de ET van kracht en wordt er een inlooperperiode voorzien voor de scholen?

De vakoverschrijdende eindtermen en ontwikkelingsdoelen worden ingevoerd op 1 september 2007. Het Vlaams Parlement keurde het bekrachtigingsdecreet van de nieuwe eindtermen op 28/02/07 definitief goed.

Het spreekt voor zich dat de scholen tijd moeten krijgen om zich de nieuwe vakoverschrijdende eindtermen eigen te maken en ze te implementeren. Anderzijds komt de ICT-integratie niet uit de lucht vallen. Er is al sinds midden de jaren '90 een aanmoedigingsbeleid over ICT, denk maar aan het PC/KD-project van 1998 tot 2003 of de opleidingsprojecten REN-vlaanderen. Het is dus niet zo dat de scholen vanaf 0 moeten beginnen. Daarom zal de inlooperperiode ook kort gehouden worden. Door het feit dat het gaat om leergebied- resp. vakoverschrijdende eindtermen hebben de scholen ook geen resultaatsverplichting, wel een inspanningsverplichting. Ook dat is een reden om de implementatie snel te laten verlopen.

Met de inspectie zullen eveneens nog afspraken gemaakt worden over de opname van ICT in het controlekader.

Moet het kleuteronderwijs ook ICT invoeren vanaf 1 september 2007?

Nee, de nieuwe eindtermen ICT worden alleen ingevoerd voor het basisonderwijs en de eerste graad secundair onderwijs. Over het kleuteronderwijs zeggen de eindtermen dus niets. De kleuterscholen kunnen met andere woorden zelf kiezen hoe ze ICT integreren.

De overheid heeft er wel voor gekozen om de kleuterscholen op dezelfde manier te ondersteunen als die uit de andere onderwijsniveaus. Kleuters tellen mee voor het ICT-infrastructuurprogramma en voor de toekenning van uren voor ICT-coördinatie. Hiermee wordt wel al aangegeven dat kleuterscholen ICT kunnen integreren op een gelijkaardige manier zoals in het basisonderwijs, d.w.z. via de vakoverschrijdende aanpak. Maar er is geen inspanningsverplichting.

Vorig jaar publiceerde het ministerie van Onderwijs en Vorming een brochure met tips en goede praktijkvoorbeelden over ICT-gebruik in het kleuteronderwijs: "ICT, springplank, voor de kleuterklas". Deze brochure kan gratis besteld worden via de publicatiedienst.

Moeten scholen over een eigen ICT-beleidsplan beschikken?

Nee, de beleidsvisie is op dat vlak formeel: een ICT-beleidsplan is niet verplicht. Zelfs in de schoolwerkplannen is er geen vereiste om ICT op te nemen. Wel is het uiteraard zo dat scholen n.a.v. de invoering van de ICT-eindtermen zullen moeten nadenken over hoe ze dit concreet gaan realiseren. Dat denkproces kan eventueel resulteren in een ICT-werkplan. Sommige scholen hebben al een dergelijk werkplan, voor andere kan het een nuttig instrument zijn.

Om scholen te ondersteunen bij de visie-ontwikkeling wordt vanaf september een zelfevaluatietool "pictos" ter beschikking gesteld. Met dit elektronisch instrument kunnen scholen opmaken hoever ze al staan met de invoering van de ICT-eindtermen en anderzijds hoe ze de verdere integratie van ICT kunnen ontwikkelen. Het instrument leidt scholen doorheen een aantal belangrijke stappen die in elke school aan de orde zijn indien de ICT-werking op de agenda staat. Het instrument sluit aan bij de bestaande ICT-werking en de onderwijsvisie van de school en is gericht op het uitwerken van nieuwe activiteiten, die steeds gekoppeld zijn aan de eindtermen. Het gebruik van dit instrument is evenmin verplicht maar wel erg nuttig voor scholen die zich willen ontwikkelen inzake ICT-integratie.

Waar kan ik nascholing volgen over ICT-visie-ontwikkeling en de invoering van eindtermen ICT?

Het regionaal expertisenetwerk Vlaanderen (REN Vlaanderen) organiseert ICT-nascholingen voor alle onderwijsniveaus en richt zich zowel naar leerkrachten (vormingen didactisch ICT-gebruik), directies (organisatorische aspecten van ICT-integratie) als ICT-coördinatoren (technische opleidingen). Ze hebben een themawerking en werken ook vraaggestuurd. Raadpleeg hun aanbod of nodig hen uit voor opleidingen op maat van uw school.

REN Vlaanderen biedt binnen haar themawerking specifieke nascholing aan op vlak van visie-ontwikkeling ICT. Dit nascholingsaanbod is specifiek gericht op de invoering van de nieuwe eindtermen.

Info: www.renvlaanderen.be

Contact: <http://www.renvlaanderen.be/static/contact.php>

Hoe zullen scholen ondersteund worden bij de invoering van de eindtermen?

Hiervoor verwijzen we naar [het beleidsplan "Competenties voor de Kennismaatschappij"](#) (pdf, 44 p, 167 kB) waarin de krachtlijnen van het ICT-beleid en de ondersteuningsacties naar aanleiding van de invoering van de eindtermen duidelijk gemaakt worden. De krachtlijnen én acties van dit ondersteuningsbeleid hebben betrekking op vijf specifieke aspecten van de ICT-integratie:

1. Het beleidsvoerend vermogen van onderwijsinstellingen op instellingsniveau versterken
2. Deskundigheidsbevordering van het onderwijspersoneel
3. Het voorzien van een kwaliteitsvolle infrastructuur
4. Een aangepast leermiddelenbeleid
5. Onderzoek en ICT-monitoring

Hoe past de invoering van nieuwe eindtermen ICT in de plannen voor de evaluatie van de eindtermen?

Naast de nieuwe eindtermen voor ICT zullen geactualiseerde eindtermen voor talen en wetenschappen (inclusief techniek) gerealiseerd worden, in eerste instantie voor het basisonderwijs en de eerste graad van het secundair onderwijs. We hanteren hiervoor volgende timing:

- Fase 1: voorstellen door Entiteit Curriculum. Als eerste stap worden door de EC alle mogelijke referentiegegevens in kaart gebracht: OBPWO-onderzoek, peilingen, talennota, TOS-project, proeftuinen. De tweede stap is een overzicht van mogelijk bij te sturen eindtermen. De derde stap is het formuleren van het voorstel van geactualiseerde eindtermen.
- Fase 2: advisering Vlor.
- Fase 3: afgewerkte procedure Vlaamse Regering en Vlaams Parlement: 30.06.2008.
- Ingang: 1 september 2009.

De eindtermen voor ICT doorlopen verder de eerder gestarte procedure en zullen ingaan op 1 september 2007.

De resultaten van de peiling informatieverwerving- en verwerking in de eerste graad secundair onderwijs zullen worden bekeken in functie van de actualisering van eindtermen.

Tegen eind 2007 verwachten we tussentijdse resultaten van het OBPWO-onderzoek naar de vakoverschrijdende eindtermen. Dit onderzoek richt zich op de maatschappelijke en onderwijskundige relevantie en op de haalbaarheid van deze eindtermen. Parallel met dit onderzoek zal de Entiteit Curriculum voorbereidend werk leveren met het oog op het actualiseren van de vakoverschrijdende eindtermen. Dit werk houdt o.m. in:

- Formuleren van criteria om 'educaties' af te lijnen.
- Het in kaart brengen van verschillende vragen uit de samenleving.
- Overlappingsen in de huidige eindtermen aanduiden.
- De verticale samenhang kritisch evalueren in functie van het geschikte moment in het aanbod.

De resultaten van het OBPWO-onderzoek en van het voorbereidend werk van de Entiteit Curriculum zullen resulteren in een voorstel van geactualiseerde vakoverschrijdende eindtermen dat tegen 30.06.2008 aan de Vlor wordt voorgelegd.